

TRGOVSKI LIST

ČASOPIS ZA TRGOVINO, INDUSTRIJO IN OBRT.

Uredništvo in upravlništvo je v Ljubljani,
Oradsko 17/1. — Št. telef. 552. — Štev. računa
pri čem. uradu 11.998. — Depeti se ne vračajo.
Plača in toži se v Ljubljani.

Izhaja vsako sredo in soboto.

na osemsto 815:

K 150—
60—
45—
15—

Licejska knjižnica
Ljubljana.

Leto IV.

Ljubljana, 5. aprila 1921.

Štev. 27.

VSEBINA: Reforma trgovine z valutami in devizami. — Naša usnjarska industrija. — Potreba novih obrtov. — Izvoz in uvoz. — Narodno gospodarske zadeve. — Naznanila trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani. — Dobava, prodaja. — Razno. — Tržna poročila. — Borza.

Reforma trgovine z valutami in devizami.

S 7. aprilom ima stopiti v veljavo nova naredba o reguliranju prometa z devizami in valutami, ki naj bi nudila zunanji trgovini znatne olajšave v plačilnem prometu, in ki je morda zadnja pred prehodom k popolnoma prosti trgovini z inozemskimi plačili.

Pokojni Kosta Stojanović je kot finančni minister stremel in forsiral zboljšanje naše valute in se je po ponesrečenem junijskem borznem manevru odločil ukiniti famozno devizno centralo in dovoliti nekoliko naravnješi in liberalnejši promet z inozemskimi plačili. Njegova septembarska naredba, ki je bila dosedaj glede prometa z devizami in valutami v veljavi, začela pompozno, da je njen namen zavračati vse pojave, ki bi merile na to, da oslabe in ubijejo vrednost našega denarja. Stojanović je z globokim prepričanjem pričakoval od te naredbe, da se bo dinar na mednarodnem trgu popravil in vsaj dosegel, če ne prekosil francoski frank. Žalibog, da mu ni bilo usojeno dočakati, da si dinar ne le ni opomogel, marveč celo padel.

Sedanjí finančni minister, profesor Komanuš je dal izdelati nov načrt za devizno trgovino in ga dal bančnim krogom v izjavo. S slovenskimi bankami se je vršila zadevna konferenca in trgovski zbornici dne 1. marca t. l. na kateri je inspektor Petrovič od generalnega

inspektorata ministristva financ obrazložil glavne smernice reforme. Mi odobravamo ta praktičen korak finančnega ministra, da pred uveljavljenjem naredb stopi v stik z interesi, vendar mislimo, da se je imelo za to konferenco razen zastopnikov bank povabiti predvsem izvoznike in uvoznike, ki glede devizne trgovine niso baš popolnoma enakega mnenja kakor banke.

Najvažnejša izprememba je, da je uvoz tranzit in izvoz vseh valut razen izvoza dinarja in dolarja prost in ni za to treba nobenega posebnega dovoljenja. Izvoz dolarjev je prepovedan, razen pri potovanju v Ameriko, kjer se sme vzeti s seboj 100 dolarjev, ker potrebujemo dolarje za odplačevanje državnih predjemov. Izvoz dinarjev pa zato, da se ne bi špekuliralo na kvar našega novca v inozemstvu. Potniki smejo vzeti seboj maksimalno 2000 dinarjev. Banke so imele proti poljubnemu izvozu tujih valut pomisleke, češ da bodo importerji namesto deviz za nakupe porabljali efektivni denar, z devizami pa špekulirali in bi bila na ta način cela naredba o kontroli deviznega prometa izigrana.

Mi smo mnenja, da ima ta skrbnost bank povsem drugo ozadje. Znano je, da imajo nekatere banke v naši kraljevini ogromne množine takozvanih zdravih valut trezoriranih in da vanje špekulirajo. Prost promet jim toraj iz kupcijskih razlogov ne konvenira. Da je temu tako, je razvidno iz tega, da je dal generalni inspektorat popisati zaloge tujih valut, da dobi konkretne podatke o tej zadevi in eventualno še pravčasno spremeni svoj ukrep. Mi vemo, da je promet z valutami, pri nas v Sloveniji, posebno v Liri, zelo velik in da se pri ljubljanski kolodvorski menjalnici, ki postopa pri zamenjavi najkulantnejše s strankami, steka povprečno 100.000 lir

dnevno, po večini kot izkupiček v obmejnem prometu, katerega regulacijo vlada po nepotrebnem zavlačuje. Zato mislimo, da koncesija prostega prometa lire, marke, avstrijske in češke krone, ki pridejo predvsem za nas v poštev, ne bo na stvari ničesar spremenila, marveč le dovolila to, kar se dejansko že godi.

Glavna izprememba pri devizni trgovini, ki ostane še vedno v rokah pooblaščenih bank je, da si kupci deviz preskrbijo pri finančnih delegacijah za celo leto vnaprej dovoljenje za nakup deviz, ki se brez vsakih formalnosti izda vsakemu protokolirane mu trgovcu, ki se zaveže, da bo za kupljene devize tekom 6. mesecev uvozil protivrednost v blagu in ki se izkaže, da je plačal predpisane mu davke za preteklo leto in tekoče polletje.

Glede višine vsote, na katero se sme glasiti deviza, je določeno sledeče: Za zneske do 2000 frankov, oz. roma odgovarjajoče vrednosti v drugih valutah ni potreba nobenega posebnega odobrenja in se samo svota v svrhu kontrole vpise na dovolilno knjižico za devize. Do 10.000 frankov je treba posebnega dovoljenja delegacije ministristva financ in za svote preko 10.000 frankov pa general. inspektorata ministristva financ. Uvoz vsakovrstnih deviz v poljubnih svotah je dovoljen.

Pomanjkljiva je ta naredba v toliko, da ni določeno v kakšnih intervalih se sme dovoljevati gornje zneske. Poprej je bilo dovoljeno izdati eni tvrdki do 200.000 frankov mesečno. Sedaj pa bi si lahko importer dal to svoto izplačati v 100 nakazilih á 2000 frankov in se s tem sicer izogne prošnjam za odobrenje, toda narastejo mu večji stroški. Zato so naše banke predlagale, da se

za osebne potrebe sme le enkrat mesečno nakazati 2000 frankov, da se prepreči zlorabe.

Mi mislimo, da bo s to naredbo uvozna trgovina, posebno kolonialna in špecerijska zelo trpela, ker svota 10.000 frankov v današnjem trgovskem prometu ničesar ne pomeni in se v importni veletrgovini mora operirati z milijoni, za katere bi bilo vedno treba posebnega dovoljenja iz Beograda. Zato se tudi ne strinjamo popolnoma s predlogom naših bank, da naj bi se dovolilo izvozniku, da svobodno disponira nad $\frac{1}{2}$ z izvozom pridobljene valute v svrhu uvoznega nakupa za lastno tvrdko. Importne in eksportne tvrdke so po ogromni večini ločene in špecijalizirane in bi taka naredba, kakor jo zamišljajo banke, spravila našo importno trgovino v popolno odvisnost od izvoznikov.

Ker je uvoz vseh deviz in valut prost, odpade določba, da si mora inozemski trgovec nabaviti pri domačem zavodu potrdilo, da je kupil dinarje v tuzemstvu. Nasprotno, člen 11. nove naredbe določa celo, da inozemski trgovci, ki uvažajo blago v našo državo, dobijo akvivalent v devizi, katero na podlagi potrdila naše carinarnice, da so blago v resnici uvozili, lahko svobodno iznesejo iz države. Potrdila carinarnice se morajo glasiti na dinarsko vrednost blaga, devize pa, ki jih tujemu trgovcu izdajo pooblaščene banke, na valuto denarja, iz katere prihaja blago.

Kakor je znano, določajo vse naše začasne trgovske pogodbe, da smejo tuji trgovci k nam dovažati samo vzorce, ne pa blago; vsled tega je ali gornja določba brezpredmetna ali pa bo treba spremeniti zadevne določbe trgovskih pogodb. Sploh bi take določbe pomenile dalekosežno favorizacijo inozemskega trgovstva in bi pospešile

Ivan Burger, usnjarski strokovnjak v ministristvu za trgovino in industrijo:

Naša usnjarska industrija.

I. Slovenija.

Slovenija ima v naši kraljevini najbolj razvito industrijo. Kakor prednja straža jugoslovanska in celokupnega Slovanstva na periferiji zapada z Rimom in vzhoda s polumesecem, na katero so butali valovi nemške industrijske tehnike, kakor tudi po nekoliko toli hvalisana romanska kultura, si je prisvojila, kaljena v vekovitem boju konkurence in režimskega zatiranja po svoji žilavosti in vstrajnosti vse potrebno in praktično za svojim razmeram prilagodene obrti. Neumorno marljivi narod, podpiran od inteligence, izišle iz njega samega, ni pustil parasite jude med se. Obrt se je povzpela v času vojne zelo visoko, prestopila jez srednje poti in šla po prevratu 1918 takoj na delo, ne čakaje pariškega miru. Podvzetja in druge potrebne naprave so rastle leta 1919 skoraj kot gobe po dežju in že v početku процvitale.

Kakor pred vojno edina velika eksportna industrija, (glej Brezigar-Prepelun!), tako je tudi sedaj med Slovenci usnjarska obrt, posebno še veleindustrija, ena prvih. Pa saj ni čudno! Že Valvasor opisuje, kako "zborni so kranjski usnjariji, ko omenja

usnjarske zveze: ribniški, novomeški, cerkniški ceh (Zunft) usnjarev ter kupčevanje Gorenjcev s kožami notri doli do Ipave. Enako daje Vertove v svoji slovenski knjigi: Kmetijska kemija iz leta 1847, str. 222 izborne nauke o strojenju, kjer že omenja moderni stroj v čreslenkah, v katerih vi-se kože preko drogov, ne da bi se dotikale. Enako opisuje na str. 248 kožo in krznarijo.

Marsikateri naših fantov, izučivši se usnjarije, je odšel v tujino, kjer je dobival za svojo pridnost, pa tudi znanje bolji kruh, ki ga mu ni mogla dati radi prenapolnjenosti v obrtu siromašna domovina. Tam je učil tuje ljudi, kakor mi je pripovedovalo mnogo Nemcev, priučil se deloma nekaterim boljšim načinom fabrikacije, a žalibog postal v eri potujčevanja vse od 1850 do 1885 nemčur. Po probuji prirostelega naroda (ne politično, ker je ravno v tem oziru pal) v devetdesetih letih se je začela usnjarija razvijati, da je vsaj v domači zemlji izkonkurirala druge proizvode. Imel sem priliko to opazovati pri reški tovarni Bakarčić et Simonić, čegar krupon je potisnil iz Kranjske Pollakov podplat koncem 19. stoletja. Prišla je doba konkurzev, izzvanih po židih, ki so iz tujine nudili malemu usnjariju sirovo in izdelano kožo na kredit ter istega v času zastoja trgovine uničili. Tudi to smo preboleli, se odrešili židov in se povzpeli višje. Svetlikanje svetovnega po-

žara l. 1908 in 1912 je upropastil skoro veleindustrijo. Bosna in Galicija, kamor se je eksportiralo, ste požrla samo enemu ca 2 in pol milijona, to je bilo 5 šestin vsega njegovega imetja. Mali obrtnik usnjari, ki pa je imel obenem tudi malo zemlje, se je preživljal od te. Doba trustov (1912—1914) je hotela zatreti male obrti, jedro naroda. Naše usnjarske tovarne niso mogle, hvala Bogu, tega v polni meri izrabljati, ker so si morale celiti rane od udarcev 1908 in 1912, tako da je v tej neenaki borbi in poleg tega še konkurenci z uvozom kromično strojenih čevljev, vendar še životaril mali usnjari. Isti se je tudi v početku vojne živel povečini od svoje zemlje, dokler si ni opomogel — ako je bil mobiliziran, pa eden od svojcev — strojil na skrivaj kože, ki bi se morale oddati erarju, sebi v korist in drugim, a državi v propast, poplačal dolgeve in se zdaj razširja.

Srednji usnjari, ki je bil kot veliki oslobojen vojništva, ker sta delala za erar, je brzo našel ona stranska pota, da ni oddal vseh izdelanih kož erarju, nego jih »radi slabega strojenja«, ker jim je pustil še malo žive, ali pa jim je dal več masti, kakor je predpisoval erar, prodajal civilnemu prebivalstvu, se obogatel in se pripravljala, da poveča obrt v tovarniški obrat.

Slov. usnjarski industrijalec si je hitro zacelil rane iz predvojne dobe

in začel po prvodobni konsternaciji modernizirati po malem svojo tovarno za ono izdelavo, ki mu je bila predpisana. V prevratni dobi od novembra 1918 do srede 1920 je kupoval veleindustrijalec z ogromnimi svotami, ki so bile pred vojno nepoznane, vse, kar je imelo trajnejšo vrednost od papirja-denarja, a zidal si z istim vse premalo moderne tvornice, v katerih bi izdeloval samo eno vrsto kože in bi vsaj imele tako potrebni laboratorij. Ob prevratu je imel fundament, dan mu z avstrijskimi erarnimi sirovimi kožami. Ker ni bil denar vreden skoro nič, hitel ga je veleusnjari vtakniti v robo in sicer na ta način: Izdelane kože je zamenjal le proti sirovim, seve z doplačilom vstrojenja; ostajalo mu je isto število kož, a da mu denar ni propadel, metal je zopet v blago. Zakaj se ni dobilo skoro nič podplato, kakor se mi je pritoževalo septembra 1919. l. mnogo trgovcev, pri tako velikem številu zaostalih avstrijskih eraričnih sirovih kož? Go.ovo ne zato, ker je enkrat poslal neki tovarnar 10.000 kg podplato to je 400 kož (skoro toliko jih je navedel, da jih izdela vsaki dan) izven meje. Zakaj je bila tudi taka draginja usnju, ko je veljalo septembra l. l. ameriškoko po 1.50 dolarja (v tistem času á K 64, a naše po K 210?) Velik vzrok draginji pa je bil ta, da je trgovci z usnjem vsak nepoklicanec in pa, ker so se oboroževali usnjariji drug proti

penetracijo tujega trgovstva na našem trgu na škodo domačinov. Dalje bo odpadla v novi naredbi tudi določba, da se sme iz računov inozemskih trgovskih nakazovati izplačila samo tuzemskim tvrdkam. Banke z vso vneto zagovarjajo potrebo arbitražne svobode in motivirajo svojo zahtevo s tem, da potrebujemo devize na mnogih drugih tržiščih, kamor ne izvažamo, medtem ko izvažamo v nekatere sosedne države več kot potrebujemo deviz za uvoz iz njih. Ako se arbitraža ne bi dovolila, bi bili naši trgovci primorani kupovati, ako bi jim tudi cene in kvaliteta ne konvenirala tam, kjer imamo dovolj deviz, medtem ko bi cena našemu denarju na trgih, kjer smo plačilno pasivni, močno padala.

Važno je, da stopi sedaj tudi Narodna banka v konkurenco valutne in devizne trgovine in da bo s svojim poslovanjem dala smer ostalim bankam.

Temeljna reforma je v zagotavljanju valute. Medtem ko se je dosedaj moralo za vse blago, ki ni izrečno izvzeto na podlagi posebnega odloka finančnega ministrstva, zavarovati valuto, je izvoz vseh domačih produktov dovoljen brez osiguranja valute, bodisi za katero koli tujo valuto. Izvzeti so samo sledeči predmeti, za katere je treba tudi v bodoče zavarovati valuto in sicer: vse vrste žita, surovega in predelanega mesa, masti, surovih in strojenih kož, stavbenega materiala sploh, surovega in sušenega sadja. Za te predmete bodo izdajale banke tudi v bodoče uverjenja o zavarovanju valuti države, v katero se blago izvažata ali pa boljše valute, kakor je valuta države, kamor se izvažata.

Od zavarovane valute ima država odkupno pravico na eno tretjino. Nakup na račun države izvršuje Narodna banka po srednjem tečaju beograjske, oziroma zagrebške borze na dan prezentacije devize. Ako dotični dan devize ne notirajo na naših borzah, se izvrši obračun po pariteti beograjske, zagrebške in pariške borze.

Lombardiranje tujih deviz in valut otvarjanje kreditov tujim podjetjem, borzni manevri s fiktivnimi tečaji ostanejo tudi zaneprej prepovedani. Določbe o visokih kaznih za prestopke proti tem odredbam so banke odklonile kot nemožne, češ da imajo nezadosten in slabo kvalificiran personal. Kljub temu smatramo, da je občutna kazen za manipulacije v valutni in devizni trgovini potrebna. Sedanja naredba je zelo enostavna in ni za pravilno izvrševanje valutnih poslov potrebna posebna kvalifikacija. Ako se pa ta določba ukine, potem bo dano prosto polje ženijske delavnosti beograjskih sarafov.

Razširjajte Trgovski list!

drugemu, pustivši male usnjarje v nemar, ker so se hoteli izkonkurirati, a mesto da so znižali ceno usnju, dvigali so drug drugemu sirovo kožo. — Dalje je bil vzrok to, ker se ne sme po odredbi ministrstva za socialno skrb odpustiti delavcev, tudi ako zmanjka dela. V drugi polovici leta 1920, ko so veleusnjarji uvideli, da ni mogoče na tak način konkurirati, pa tudi inozemsko usnje je začelo prihajati v zemljo, začeli so iskati nova pota skupnosti, starih odjemalcev in pravilnega zaslužka: krater se vmiruje.

Naši tovarnarji usnjarji, izborni, ker so zrasli iz malega na veliko, imajo eno napako. Premalo racionalni niso predobri kalkulatorji, ker vse premalo izrabljajo čas pri strojenju; strojijo vse vrste usnja, ki je drug drugemu na potu in se skoro bi rekli, še niso do zadnjega časa kalkulijski osamosvojili od Dunaja. Niso se zavedali, da je nastopila nova doba, odločevali po svoji volji in moči, da so danes samostojni jugoslovanski industriji in ne več avstro-ogrske, da se nimajo več ravnati po nemških poskusih strojenja, temveč samostojno razviti reelni domači stari stroj, ki ga treba izboljšati ter s paznim očesom slediti svetu, a nastopiti samostojno z lastnim izdelkom, ki mora biti vedno pripravljen akomodirati se novim razmeram, oziroma konkurenci. Ne več zatvarjati po nekdanjem avstro-nemškem sistemu to-

Potreba novih obrtov.

(Konec).

Stavbinske obrti in pomožne obrti stavbeništva so sicer dobro razviti, vendar vsled sedanje krize ne morejo priti do uveljavljanja dela.

Posebno paznjo bo treba posvetiti razvoju grafičnih obrtov, ker smo v tem oziru še zelo nesamostojni. Poprej je bilo vse to skoncentrirano na Dunaju in se ni splačalo kaj snovati pri nas, ker bi ne bilo imelo bodočnosti. Sedaj pa je potreba vedno večja, da se naša galvanoplastika, izdelovanje klišejev, lesenih črk, ročne graviranja, metalografije, črkolitja, ksilografije in cinkografije razvije. Popolnoma nezadostna je oprema tiskarskih podjetij za jeklo, cinko, bakro- in barvotisk. Nimamo nobenega dovršenega závoda za kromolitografijo, za artistično tiskanje, za tiskanje oljnatih podob. Tudi kemigrafija, heliografija, fotokeramika, fotolitografija, fotocinkografija bi dala mnogim obrtnikom dovolj posla in zaslužka.

Konečno ima steklarska in keramična manufaktura še mnogo razvojne možnosti. V Avstriji proti češki domači industriji naša podjetja niso bila konkurence zmožna in so drug za drugim propadala. Carinska meja omogočuje obnovo našega lončarstva, steklarske in majolika industrije in sorodnih obrtov, za brušenje, poliranje, slikanje in barvanje stekla in porcelana, za izdelovanje steklenih koral, okrasov, lencev, in biserov, za izdelovanje industrijskih keramičnih predmetov, posode in porcelanastih predmetov. Tej stroki se posveča na obrtni in tehnični šoli že precejšnja pažnja, ki gotovo ne bo ostala brez uspeha. Toda carinska politika sama je nezadostno sredstvo, je gmojna prisilna vzgoja, h kateri je potreba še druge pozitivne strani, to je naučne politike.

Naraščaj naše in bodoče generacije se mora praktično izobraževati; ni časa, da bi najboljši naši sinovi danes trčili čez humanističnimi študijami po gimnazijah in potem po visokih šolah, da postanejo proletarski uradniki, balast sebi in narodu. Naše strokovne šole naj vzgoje kvalificirane delavce in podjetnike, ki bodo samostojni in ne bodo iskali v državni službi dosmrtnega zavarovanja in življenjske rente, ki ubija državni uradnik ves polet, iniciativnost in racionelnost.

Ključ gospodarskega poleta ni v kancelarstvu, niti v sokolskem telovadnem sistemu, s katerimi sedaj stranke skušajo begati ljudstvo. Ključ gospodarskega razvoja in bodočnosti leži v izpolnitvi našega strokovnega in tehničnega šolstva, da

varen, kot bi imeli ne vem kakšne skrivnosti v 20. stoletju laboratorija in podkupljivih jezikov, ampak z lepim vzgledom dobrega usnja, ki konkurira s cenostjo, spodbujati drug drugega. Šele zadnji čas čitam edini inserat neke slov. usnjarke tvrdke v slov. časopisih, kaj še celo v tujih, kakor to delajo druge tovarne. Od toliko slov. tovarnarjev, usnjarjev imata le dva patente na izdelavo svojih produktov. V dobi cenene denarja, v čemur leži razlika sličenemu ameriškanskemu sistemu, ki pa pri prosti konkurenci trgovskih sposobnosti dajeta za dober denar dobro blago v promet, s katerim garantira za prvega, je potrebno, da se postavljajo v resnici moderne tovarne, nakaže vsako leto gotova vsota denarja v izboljšanje pasme živalij, ki pridejo radi kože v poštev, enako v svrhu pogozdevanja s smreko, hrastom in kostanjem, potrebnim za strojenje. Neobhodno pa je potrebno strokovno izvežbati mlade ljudi — niti eden sinov od veleusnjarjev ni temeljito študiral kake usnjarške šole ali šel na praktično potovanje v druge kraje, kjer bi absorbiral tujo znanost in prakso v akomodacijo našim razmeram — teoretično in praktično, posebno na polju kalkulacije in moderne tehnike usnjarške, kakor tudi že danes zbirati denar v svrhu ustanovitve.

(Dalje prihodnjič).

ustvarimo ravnotežje, odnosno povečamo pritok naraščaja v samostojne poizlice podjetnikov in producentov.

Učni red sedanje tehnične srednje šole je še preveč staroverski, da bi odgovarjal zahtevam razmer in če je kje nujna potreba, je baš tu, da se ta šola pomnoži in razširi še za grafični, elektrotehnični in umetnoobrotni oddelek in da dobi delavnice za vse one glavne skupine obrtov, ki nam jih manjka. Obenem pa bi bilo treba tudi s primerno knjižnico, z zbirko vzorcev, modelov in slik, vplivati na mlado psiho dijakov, da vzljubi svojo stroko in ne postane birokrat, predno zapusti učilišče.

V predstojećem smo podali le nekoliko slike, katere glavne obrtne stroke bi se morale modernizirati in razviti, katere fine in finalne obrti bi se morale vpeljati, da ne bi morali za vsako drugo stvar, ki jo potrebujemo, po vsak okusnejši in modni izdelek hoditi na Dunaj, pošiljati v popravo ali predelavo na Dunaj. Moramo se še danes ne vidi možnost zadostnega zaposlenja kake obrti pri nas in vendar je gotovo, da bo, kakor hitro se etablira, našel dovolj trga, dovolj odjemalcev in interesov širom cele kraljevine, katere kupna moč ne sme vzdrževati avstrijskih obrtnikov naprej, kadar jih bo imela doma.

V Avstriji je bilo nad 2200 obrtnih učilišč, od tega osem centralnih, ki so bila vsa na Dunaju. Avstrija je vedela kako izredno važnega pomena je, da koncentrira vse fine, modne in luksuzne umetne obrti, delavnice in preizkuševališča na Dunaju in da pusti na deželi pasivne primitivne, stereotipne obrtnike svoji propadajoči usodi, neproduktivnosti in brezposelnosti za gospodarski razvoj. Zato so bili osrednji umetni in fino obrtni zavodi na Dunaju, katere so samoumevno frekventirali le Nemci, povečini Dunajčanje, bogato opremljeni z zbirkami vzorcev surovin in izdelkov, z različnimi dovršenimi tehničnimi delavnicami in kemičnimi laboratoriji. Mi Slovenci smo si neposredno pred vojno komaj priborili urad za pospeševanje obrti in državno obrtno šolo v najskromnejši obliki.

Ta dva zavoda je treba razširiti in izpopolniti v centralna zavoda po dunajskem vzorcu, da nam bodo vzgajali tehničen naraščaj za mouren, aktiven obrtniški srednji stan, ki bo prinesel v naše gospodarsko življenje in v kroge starokopitnega obrtništva novo mlado silo, nove metode dela, nov okus oblikovanja in barv, novo podjetnost, dovršenost, samozavest in tvorno moč, ki bo izvedla potrebno reformo obrtništva in mu dala nov polet.

Da se to udeje, je sveta nalog naših politikov in ekonomov, trgovske in obrtniške zbornice, urada za pospeševanje obrti, državne tehnične šole, vseh obrtnih strokovnih združenj in društev, predvsem pa oddelka ministrstva trgovine in industrije v Ljubljani. Denar za to strokovno akcijo se mora najti; država, privatna inicijativa, organizacije, vsi morajo gmočno podpirati, ker to je investicija, ki se nam bo tisočkratno obrestovala in povzdignila celokupno gospodarstvo.

Le potem bo naš domač trgovec in konzument prenehal idolizirati Dunaj in njegovo dovršenost obrtov, prenehal omalovaževati domače učel in se bo sam udeležil snovanja novih delavnic in podjetij, ki so pa predvsem v njegovem lastnem interesu. Na imenovanih skupinah, v katerih rokav leži usoda in bodočnost našega obrtništva in vzgoja strokovnega naraščaja je, da ne odlašajo, da s podvojeno energijo nadomestijo, česar nam dosedaj manjka. Ako imajo dobro voljo, verujemo v uspeh njihov dela.

Izvoz in uvoz.

Prepoved izvoza živil in krmil. Generalna direkcija carin je izdala 1. apr. t. l. brzojavno odredbo, da je od 2. t. m. prepovedan izvoz vseh živil, žita, moke, mesa, sena, slame in ovs. Izvoziti se

sme le še blago, ki je na železniceh že natovorzeno.

Izvoz konj medjimurske rase. Generalna direkcija carin je z odlokom C. br. 16.873 z dne 19. marca 1921 odredila na predlog ministrstva za kmetijstvo, da spadajo medjimurski konji med norško raso, katere izvoz je po točki 2 izvozne carinske tarife v inozemstvo dovoljen.

Izvoz pšenice v Čehoslovaško. V kontingentni pogodbi s Čehoslovaško republiko je bil določen kontingent pšenice in moke, ki naj bi se izvozil iz naše države v Čehoslovaško, na 6000 vagonov. Rok za izvoz poteče s 30. junijem t. l., izvoženega pa danes od tega kontingenta še ni nič.

Uvoz gradbenega materiala v Italijo. Italijanska vlada je dovolila uvoz nepredelanega železnega in lesenega gradbenega materiala in cimenta.

Madžarska vlada je prepovedala izvoz sladkorja. Madžarski minister za finance je prepovedal uvoz sladkorja, ker bodo ogrske tovarne izdelale toliko sladkorja, da bo zadostovalo za domače potrebe.

Narodno gospodarske zadeve. Trgovina.

Cene vinu na Štajerskem padajo. Cene vinu so se na Štajerskem znatno znižale, ker so vinski producenti prišli do prepričanja, da po starih visokih cenah ne bodo mogli razpečati svojih zalog.

Deželna vlada je v današnji sobi sklenila znižati cene velenjskega premoga. Cene se razdele v štiri kategorije, ki se ravnajo po razdalji, računajoč od premogovnika. I. cona sega do Celja — Dravograda. Tu stane velenjski lignit 42 K, kosovec 40 K, zdrob 35 K; v II. coni, ki sega do Save, odnosno do Maribora znaša cena lignita 39 K 50 v, kosovca 37 K 50 v, zdroba 32 K 50 v; III. cona sega do Ljubljane in Zagreba ter stane v njej lignit 37 K, kosovec 35 K in zdrob 30 K. Vsi kraji preko III. cone spadajo v IV. cono, za katero se bodo cene pozneje določile.

Ponudba angleške manufakture. — Naša trgovska agenc. v Londonu naznaja, da ima več prvovrstnih tekstilnih tovarn v Manchesteru in v drugih industrijskih krajih Anglije velike zaloge volnene, bombažne in svilene blaga raznih kvalitet na razpolago, katerega nudijo po zelo nizki ceni, celo pod ceno današnjega izdelka. Tovarnarji bi glede plačevanja šli trgovcem kolikor mogoče na roke, da bi jih zadovoljili tudi v tem oziru. Ladije iz Anglije v Gruž, Reko, Trst in Solun potujejo vsak teden. Cene so znatno znižane.

Češki sladkor v Trstu. Ker stane čehoslovaški sladkor 5.11 lir franko vagon Trst, dočim stane belgijski v kockah le 4.90 lir, je trgovina s češkim sladkorjem v Trstu popolnoma zamrla.

Zlato, srebro in briljanti v Budimpešti. Cene zlata in briljantov so v Budimpešti nenadoma padle. Cena zlata je padla na 60 K po gr., briljantom pa od 30.000 na 10.000 K. Za srebrne krone, za katere se je plačevalo še ne davne 29 K, se plača danes le še 9 K.

Nemške podkve rensko-westfalskih tovarn. Cena za prvovrstne Flusseisen podkve se je znižala na 4.20 M pri prevzetju 10 ton, pri prevzetju 50 ton pa na 4.15 M po kg.

Kriza na trgu v Bukarešti. V zadnjem času so cene industrijskemu blagu na rumunskem trgu padle za 100 do 170 odstotkov. Te razmere so mnogo trgovcev popolnoma uničile. Kritični dnevi so bili 15., 16. in 17. preteklega meseca, vendar gredo cene še vedno navzdol. V Galacu stane 1 kg sladkorja le še 7 lej, to bi bilo okroglo 14 K. Vzrok temu padanju cen so velike banke, ki so se bavile v zadnjem času le še s trgovino blaga. Trgovci so sklicali protestne shode, na katerih so presojali vladajoče razmere.

Industrija.

Betonsko-okroglo železo. Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani ima v zalogi večjo množino betonskega okroglega železa 8 do 22 mm močnega in 10 do 13 m dolgega. Interesenti naj pristavijo svoje potrebščine pismeno ali ustmeno na Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, Dunajska cesta št. 22.

Italijani in kranjska želez. industr. družba. Neki italijanski konzorcij je kupil velik del delnic naše Kranjske zel-

ind. družbe, ki ima svoj sedež na Jese-
nicah. Če tudi ima ta družba svoje tovar-
ne v Škedenju pri Trstu, vendar ni po-
treba, da se na ta način krati naš, jugo-
slovanski vpliv na tako važno podjetje
kot je Kranjska žel.-ind. družba.

Državna cinkarna v Celju obstoji
že skoraj 50 let. V njej se nahaja pra-
žarna z 2 pečmi, plavž za destilacijo
cinka z 10 pečmi, 2 peči za rafinacijo
cinka, valjarna za cinkovo pločevino ter
tovarna za žvepleno kislino. Kurjavo
peči oskrbuje 5 generatorjev. Tovarna
zamore izdelati dnevno 1 vagon cinka.
Izdelki: Surovi cink, rafinirani cink,
cinkova pločevina, cinkov prah in žve-
plena kislina. Leta 1919 se je v cinkar-
ni na novo zgradila tovarna za modro
galico. Tega blaga se dnevno lahko iz-
dela do pol vagona. Nameravano je raz-
širjenje obrata. Postavili se bodo stroji
za izdelovanje predmetov iz cinkove
pločevine in za predmete iz litega cin-
ka. Projektirana je nadalje tudi napra-
va za pridobivanje elektrolitičnega bak-
ra. Cinkarna ima v zalogi velike mno-
žine cinkove pločevine, ki jo prodaja
po zelo nizkih cenah. Poudariti je treba,
da je celjska cinkova pločevina cenejša
nego importirana železna pocinkana
pločevina, nakar se interesi stavbe-
niki še posebej opozarjajo. Tovarna
ima nadalje v zalogi več vagonov 98—99
odstotne modre galice. Slednjič opozar-
jamo interese še na cinkov prah, ki
se ga da izvršno uporabljati za barva-
nje železnih predmetov. Cinkov prah
varuje železo pred oksidacijo bolje ne-
go minium in ima tudi še to prednost,
da pri njegovi uporabi za krite ni tre-
ba še druge barve, ker je že sam na
sebi lep siv. Vrh tega je mnogo ce-
nejši nego minium. Uporaba cinkovega
prahu kot barva je zaradi tega malo
znana, ker je v normalnih razmerah
tekstilna industrija absorbirala vso nje-
govo produkcijo.

Domača industrija. Ministrstvo pro-
svete je prosilo vsa ministrstva, da bi
obvestila vse podrejene organe, da se
pri vseh državnih nabavah v prvi vrsti
upoštevajo domača industrijska podjetja,
če tudi nudijo višje cene kot tuja, da
se tako pomaga domači industriji.

Nemška konkurenca v industriji. —
Uprava argentinskih državnih železnic
je razpisala nabavo 10.000 koles. Ponud-
be je stavilo 14 ameriških, angleških
in nemških tovarn. Cene so se gibale
med 60—118 zlatih pesetov, le Kruppove
tovarne so nudile ceno 49.60 zlatih peset;
ki so seveda dobile naročilo.

**Generalna stavka rudarjev in rud-
niških strojnikov v Angliji** je proglašena
na polnoč 31. marca, ker je angleška vla-
da odklonila predlog, iz katerih naj bi
se rudarjem nakazale višje plače.

**Visoko obrestovanje deln. glavni-
ce industrije katrana.** Hrvatska industr.
katrana izkazuje za poslovno leto 1920
1.411.022 K 60 v čistega dobička, kar od-
govarja sedemdesetkratno obrestova-
nju delniške glavnice tega društva.

Denarstvo.

**Promet novčane naše Narodne ban-
ke** je znašal 22. marca 3.447.840.295 din.
Zmanjšal se je torej od 15.—22. pr. mes.
za 4.706.180 din.

Novo državno posojilo. V finančnih
krogih se govori, da se pripravlja emi-
sija novega državnega posojila. Pogoji za
podpis bodo zelo ugodni, da se pridobi
kolikor mogoče večje število udeležencev.
Posojilo se bo obrestovalo, kakor
zujemo, s 7 odstotki.

**Valutna reforma v Dalmaciji in na
Sušaku.** Minist. svet je na svoji zadnji
seji sprejel naredbo o valutni reformi v
imenovanih krajih. Komisija, ki je se-
stavljena v svrhu potrebnih priprav za
izvedbo valutne reforme, bo v kratkem
odpotovala v Dalmacijo in na Sušak. Na
ta način bo rešeno eno zelo težko fi-
nančnih vprašanj.

Carina.

**Pokrajinski inspektorat finančne
kontrolne za Slovenijo s sedežem v Ljub-
ljani in z ekspozituro v Mariboru** se je
ustanovil na podlagi člena 2, uredbe o
organizaciji finančne kontrole s 1. apri-
lom. Za pokrajinskega inspektorja je
imenovan podinspektor Jurij Pfeifer, za
vodjo ekspoziture v Mariboru pa podin-
spektor Martin Kovač.

**Znižanje carine na mineralne vode
v Čehoslovaški republiki.** Oddelek za
izvoz čehoslovaškega ministrstva za trgo-
vino je znižal carino na mineralne vode
na 1 četrt odstotka fakturnega zneska.

**Carinjenje petroleja pri uvozu v
železnih sodih.** Po odloku generalne di-
rekcije carine C. br. 17.233 z dne 19.
marca 1921 se zaračuna netto teža za
plačanje monopolne takse pri uvozu
petroleja v železnih sodih na ta način,
da se dodaja lastni teži tekočine 17 kg
na vsakih 100 kg odnosno litrov.

**Nepravilnosti pri podajanju carin-
skih reklamacij.** Ker se jako mnogo-
krat dogaja slučaj, da na carinarnicah
carinski organi posameznim strankam
zacarinjajo blago po višji carinski po-
stavki kakor je faktična kvaliteta blaga
in se blago slabše kvalitete kvalifi-
cira kot blago boljše kvalitete, oziroma
je stranka sama prepričana, da je blago
slabše kvalitete, opozarja trgovska in
obrtiška zbornica, da se po členu 55
carinskega zakona sprejemajo pritožbe
proti klasifikaciji — po izvršeni ekspe-
diciji, ako so jim priloženi vzorci z ži-
gom carinarnice in deklaranta in oprem-
ljeni s službenim uverjenjem. To po-
meni, da mora vsaka stranka, ki je jo
lastnem prepričanju vsled napačne
kvalifikacije oškodovana, predno dvig-
ne blago iz carinskega skladišča s pis-
meno prošnjo zahtevati, da se ji od
spornega blaga uradno odvzamejo vzor-
ci, ki se morajo z njenim in carinarni-
kovim podpisom in pečati poveriti. Se-
le po odvzetih vzorcih se sme blago iz
skladišča dvigniti in nato oddati pri-
tožba, kateri se priložijo potrjeni vzor-
ci in s katero zahteva povračilo preveč
zaračunane carine. Dvignjenje blaga iz
skladišča se dovoljuje samo iz tega vzro-
ka, da bi se varovalo stranke pred pla-
čanjem ležarine, toda ako stranka na
svojo škodo želi plačati ležarino, lahko
pusti predmetno blago v skladišču, dok-
ler se carinski spor ne razreši. Vsaka
prošnja, oziroma pritožba in carinska
reklamacija, pri kateri niso gori nave-
deni predpogoji izpolnjeni, je brezpred-
metna, nakar se interese posebej
opozarja.

Davki.

Oprostitev davka. Minister za pro-
met se je obrnil na ministra za finance
s predlogom, da se oprost plačevanja
davka za prodano zemljo vsi oni pose-
stniki, katerim je bila zemlja odkuplje-
na za zgradbo železniških prog. Radi raz-
nih formalnosti pravno še ni bilo mogoče
prenesti to zemljišče na državo, vsled
česar se zemlja še vedno nahaja v lasti
starih posestnikov, ki jo pa kot prodano
niso izkoriščali. Takih posestnikov je do-
volj, posebno v onih krajih, kjer se je
železnica zgradila nekaj let pred vojno.

Promet.

Podonavska zveza Beograd—Dunaj.
Pogajanja radi direktne podonavske zve-
ze Beograd—Dunaj bodo do 1. maja kon-
čana. Vožnja bo trajala Dunaj—Beograd
36, Beograd—Dunaj pa 51 ur.

**Za načelnika splošnega oddelka mi-
nistrstva za promet** je imenovan načelnik
ministrstva za kmetijstvo Stevo Jakov-
ljevič.

**Stare vojne dopisnice s pečatom
S.H.S.** 15. so s 1. aprilom izgubile vsako
veljavo.

Kmetijstvo.

Poljedelska razstava v Pragi. V
Pragi se vrše priprave za poljedelsko
razstavo, ki bo otvorjena od 12. do 17.

maja. Na razstavi bo poseben oddelek
za krompir, za katerega je že do danes
pripravljenih 30 vrst domačega in tujega
krompirja. Zastopana bo tudi industrija
krompirja.

Sladkorna repa na Čehoslovaškem.
Letos bodo čehoslovaški poljedelci pose-
jali veliko več zemlje s sladkorno repo,
kot druga leta. Tovarne bodo plačevale
pridelek po dogovoru.

Naznanila trgovske in obrt- niške zbornice v Ljubljani.

Ime poštnega urada. Trgovska in
obrtiška zbornica v Zagrebu naznanja,
da je ime poštnega urada »Varaždinske
toplice kolodvor« spremenjeno v »Tur-
činc«.

Nabava papirja. Uprava državnih
monopolov v Beogradu razpisuje na 27.
aprila t. l. ofertno licitacijo za nabavo
700 000 kg papirja za železniške tovarne
liste in 27.000 kg papirja za tisk in pisa-
nje. Pogoje se zve v zagrebški trgovski
obrtiški zbornici (soba 7 od 11.—12.
ure dopoldne).

Dobava, prodaja.

Prodaja kositarnih škatelj. Pri in-
tend. skladišču Potiske Divizijske obla-
sti v Petrovaradinu se bo 20. aprila t. l.
vršila prodaja praznih kositarnih ška-
telj od konzerviranega mesa in biskvi-
tov. Kaveja 10 odstotkov pred prodajo.
Prodaja za kupca velja takoj, za drža-
vo pa, ko se prodaja odobri. Po odo-
brenja plača kupec razliko med kavejo
in dogovorjeno ceno. Začetek ob 9. uri
dopoldne.

Razno.

Užitinski uradi v Sloveniji so po
naredbi ministrstva za finance ukinjeni.
Njih posli se izroče pristojnim oddelkom,
oziroma ekspozituram finančne kontrole.

Gospodarski položaj Grške je jako
težak in trgovske razmere se slabšajo
z dne do dne. Nizki tečaj drahme in
slabe, nesigurne razmere na železnicah
dajo malo upanja na zboljšanje polo-
žaja.

Preklje pogodbe. Ministrski svet je
uničil pogodbo ministrstva za šume in
rude, katero je sklenil bivši minister
Ivan Kovačević z delniško družbo »Ve-
lebit«. Družba je imela na podlagi te
pogodbe pravico eksploatacije gozdov
v Liki in Primorju.

Tržno poročilo.

Poljski prideiki.

Vinkovci, 30. marca t. l. Povpraše-
vanje po pšenici je živahno. Pšenica se
plačuje po 1030 do 1040 K, koruza po
430 do 440 K, oves po 365 do 370 K.
Treba bi bilo dežja, ker se zimska po-
setev ne more razvijati. Visoki tečaj
lire onemogočuje izvoz velikih količin.

Sombor, 29. marca t. l. Koruzo
tovorijo na vlačilne brodeve. Plačuje se
po 410 do 420 K. Pšenico kupujejo do-
mači mlini po 990 do 1000 K, oves se
živahno išče za izvoz. Cena je 350 do
360 K.

Borza.

1. aprila.

Zagreb, devize: Berlin 229 50 do
230, Milan 58 do 588, London 558 do
563, Pariz 1005 do 1010, Praga 189 50
do 190 50, Švica 2470 do 2500, Dunaj
20 80 do 21, Newyork 142 do 142 50,
Budimpešta 43. — Valute: avstrijske
krone 21 50 do 22 50, dolar 139 75 do
140 10, levi 165, rublji 65—70, češke
krone 185 do 187, franki 980—1000,
napoleondori 473 do 575, levi 194, ita-
lijanske lire 570—580. — Blagovna
borza: koruza Zagreb 450, koruza
cinkvanti Zagreb ali Sisak 560—600,

ječmena kaša 950, vino hrvatsko 8 1/2
franko Zagreb 10 do 12, vrsčko vino
10 do 11 odst. 15 do 15 60, rafiniran
špirit 23 do 24.

	denar	blago
Ljubljanska kredit. banka	940	950
Jadranska banka	1950	2025
Slov. eskomptna banka	630	
Narodna banka	645	660

Beograd, valute: dolar 35 do
35 10, funti 139 do 140, franki 246 do
247, lire 142 do 143, levi 49 do 49 25,
levi 42 do 42 50, marke 56 75 do 57,
češke krone 46 50 do 47, avstrijske
krone 5 50 do 5 60, napoleoni 119 do
120. — Devize: London 141—142,
Pariz 251 do 252, Ženeva 615 do 620,
Praga 47 25 do 47 40, Berlin 57 50 do
57 75, Solun 275 do 280, Milan 146 do
147. — Efekti: Narodna banka SHS
3000 do 3020.

Curli: Berlin 9 20, Newyork 5 77,
London 22 61, Pariz 40 30, Milan 23 50,
Praga 7 70, Budimpešta 1 75, Zagreb
4 50, Bukarešta 8, Varšava 0 70, Dunaj
1 45, avstrijske krone 0 93.

Hiša v Kamniku, dvonadstropna, pri-
pravna za trgovino, se bode prodajala
dne 6. aprila 1921 ob 10. uri na licu mesta
v Kamniku na Sutni št. 15, potom pristo-
voljne sodne dražbe. — Z hišo je združena
»planinska pravica«. Izključna cena 100.000 K.
Dražbeni pogoji so na upogled pri notarju
v Kamniku g. dr. Fran Horvatu in pri notarju
v Ljubljani g. Mate Hafnerju.

HRVATSKE
PUČKE NOVINE
SARAJEVO.

IZHAJAJO VSAKO SREDO.
NAROČN. 5 K MESEČNO.

OGLASI ZA BOSNO
IN HERCEGOVINO IMAJO
ZELO DOBER USPEH.

Cinkovo pločevino

in cinkov prah
po znižani ceni nudi

Državna cinkarna, Celje

slamnike in klobuke

ima vedno veliko zalogo za gospode, dečke
in deklice ter posebno izbrlo najnovejših
damskih modelov.

Franjo Cerar, slavniki
Stob, pošta Domžale pri Ljubljani.
Različne torbice (cekarje), različna stojala za
cvetlice, predpražnike itd. — V popravila se
sprejemajo različni stari klobuki in slavniki
v Ljubljani pri trdnici Kovačević in Tršan,
Prešernova ul. 5 na dv., vsako sredo in soboto.

Sprejema vloge
na hranilne knjižice
žiro in druge vloge
po najugodnejših
pogojih.

Jadranska banka

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor,
Metković, Opatija, Sarajevo, Split, Šibenik, Trst, Wien,
Zadar, Zagreb.

Izvršuje vse bančne
posle po najugod-
nejših pogojih.

Poslovne zveze z vsemi večjimi
krajji v tu- in inozemstvu.

BALKAN

delniška družba za mednarodne Transporte.

Brzjavni nazivi: Spedbalkan.

6, 52-31

Ljubljana, Maribor, Beograd, Zagreb, Trst, Wien.

Špedicija vseh vrst. Sprejemanje blaga v skladišča. Zavarovanja in zavarovanja. Mednarodni prevozi. Selitve s patent. pohištvenimi vozovi na vse strani. Prvo ljubljansko javno skladišče spojeno s tirov južne železnice. - - Carinska agentura javnih skladišč.

== Največje domače špedicijsko podjetje v Jugoslaviji. ==

Lesene žeblice za čevlje

izdeluje 140, 48-4

Tovarna lesenih žeblic

Ivan Seunig ml.

Tacen pod Šmarno goro pri Ljubljani.

Fr. Brumat

Ljubljana

Mestni trg št. 25, I. na tr.

Manufaktura in tkanine.

!!! Konkurenčne cene. !!!

118 52-16

Društvo lesnih trgovcev
druške doline

v Mariboru

Aleksandrova cesta št. 45

kupuje in prodaja

rezani in tesani les

v vsaki množini po dnevnih
cenah. 23, 52-30

Medic, Rakovec & Zankl,

prej:
A. Zankl
sinovi.

Tovarna kemičnih in rudninskih barv ter lakov.

Centrala: Ljubljana.

D. z o. z.

Skladišče: Novisad.

Brzjavni: Meraki, Ljubljana.

Telefon: 64.

English varnishes:

Angleški laki:

COPAL VARNISH.

Kopalov lak za znotraj.

FINE COPAL VARNISH.

Fini kopalov lak

za znotraj.

SUPERFINE COPAL

BODY VARNISH.

Lak za kočije, najfin.

FINE COPAL CAR-

RIAGE BODY VARNISH.

Lak za kočije, fini.

PALE FLATTING

VARNISH SPRF.

Brusilni fini prep. lak.

PALE FLATTING

VARNISH UNIVERSE

Brusilni prep. lak.

EXTERIOR COPAL

VARNISH FINE.

Fini zračni lak.

EXTERIOR COPAL

VARNISH SPRF.

Najfinjši zračni rap. lak

PALE SICCATIVE

FLUID

Sikatif, svetel.

DARK SICCATIVE

FLUID.

Sikatif, temen.

SPRF. WELLRIGHT

VARNISH.

Lak za kočije stalke,

najfinejši.

Priznane najboljša in

zanesljiva kakovost:

barve za obleke, vse

vrste barv, suhe in olj-

nate, mavec (Gips),

mastenec (Federweiss),

strojno olje, karbolinej,

steklarski in mizarski

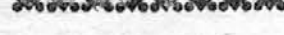
klej, pleskarski, slikar-

ski in mizarski čopiči,

kakor tudi drugi v to

stroko spadajoči

predmeti.

„MERAKL“.

Lak za pode.

„MERAKL“.

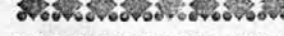
Linoleum lak za pode.

„MERAKL“.

Emajlni lak.

„MERAKL“.

Brunoline.

English varnishes:

Angleški laki:

JAPAN BLACK

VARNISH.

Lak za gvozdje, japan.

FINE JAPAN BLACK

VARNISH.

Fini črni japonski lak.

QUECK BLACK

VARNISH

Japon. lak s sikativom.

ISOLATING BLACK

VARNISH.

Izolirni lak.

LIQUID DRIERS PALE

Terebina svetla.

LIQUID DRIERS DEEP.

Terebina temna.

DAMAR VARNISH.

Damarov lak.

ENAMEL VARNISH

WHITE

Emajl bel.

ENAMEL VARNISH

BLUE, RED, GREEN.

Emajl moder, rdeč,

zelen.

FINE ENAMEL

VARNISH WHITE.

Emajl beli, izredno fini.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

PNEUMATIKA

za kolesa in automobile

EN GROS - EN DETAIL.

Najceneje.

J. Gorec, Ljubljana

Gospodsvetska cesta št. 14.

Specerijska in deli-
katesna trgovina na
debelo

T. Mencinger

Ljubljana

Resljeva cesta št. 3. — Sv.

Petra cesta št. 35.

Zaloga: vin, salam,
likerjev, mineralnih
vod.

13, 20-20

TONE MALGAJ

stavbeni, pohištveni pleskar

in ličar 16, 52-8

LJUBLJANA, Kolodvorska ulica 6.

Zajamčeno predvojno blago
za portale in prodajalne.

Ivan Jelačin

Ljubljana.

Veletgovina s specerijskim
in kolonialnim blagom.

Točna in solidna postrežba.

Najceneje in dobro kupite

bencin

petrolej

strojno olje

to vot-mast

karbolinej

kolomaz

pri Dravogradski rafin-

neriji mineralnega olja

MARIBOR.

Veletgovina manu-
fakturnega blaga

Hedžet & Koritnik

Ljubljana, Frančiškanska ulica št. 4.

Telefon interurban št. 75.

11, 50-30

Dobiva ponajveč iz An-
glije v velikih množinah
raznovrstno volneno,
modno in perilno blago.